

Nábělkova 2, 841 05 Bratislava,
0903 519 550

alianciazien@alianciazien.sk,
www.alianciazien.sk

VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2012

Predstavenie organizácie:

Od svojho vzniku v roku 1994 sa venujeme riešeniu problematiky ľudských práv v zmysle monitorovania dodržiavania medzinárodných dokumentov, ktoré sú pre Slovenskú republiku záväzné. Sústreďujeme sa na ľudské práva žien a ich porušovanie ako aj na prejavy diskriminácie žien. Do tejto oblasti patria trestné činy, ktorých spoločným menovateľom je to, že postihujú ženy viac ako mužov, najmä domáce násilie, násilie na ženách a ich deťoch, obchodovanie (najmä) so ženami a ďalšie.

V roku 2011 nám bola Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR znovu udelená a rozšírená akreditácia na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Aj v roku 2012 bolo naším hlavným cieľom a aj naďalej je: **EFEKTÍVNE POMÁHAŤ OBETIAM DOMÁCEHO NÁSILIA**, v čom nás čiastočne finančne podporil VÚC prostredníctvom projektu **POMOC DEŤOM A PLNOLETÝM FYZICKÝM OSOBÁM OHROZENÝM SPRÁVANÍM ČLENA RODINY**.

Pokračovali sme v práci obvyklým spôsobom a poskytovali sme sociálne poradenstvo pre obe domáceho násillia (a v intímnych partnerských vzťahoch) v súlade s §11 Zákona 305 Z.z. Súčasťou tejto práce je sledovanie negatívnych vplyvov pôsobiacich na dieťa a rodinu, zisťovanie príčin ich vzniku a vykonávanie opatrení na obmedzenie pôsobenia nepriaznivých vplyvov, pomáhajúce pri riešení medziľudských vzťahov v situáciách, kedy sú

členovia rodiny ohrození správaním člena rodiny. Pomáhame ženám a ich deťom, ktoré sú vystavené násiliu v rodinách a v intímnych vzťahoch.

V období január – december 2012 sme mali celkovo 973 kontaktov s obeťami domáceho násilia.

Mesiac	Počet telefonátov	Osobné kontakty	Maily, chaty, iná pošta
Január	64	7	18
Február	51	10	15
Marec	66	4	23
Apríl	40	2	7
Máj	51	4	24
Jún	65	4	64
Júl	52	2	14
August	90	0	14
September	45	2	40
Október	42	4	25
November	41	4	22
December	48	2	7
Spolu: 973	655	45	273

Naším hlavným nástrojom pomoci a poradenstva je telefónna linka, ktorá pracuje non stop (7 dní v týždni). V medzinárodnom kontexte je považovaná za „národnú linku“. Kontakt na ňu je na každom policajnom oddelení na Slovensku. Okrem nás existujú už len dve NON STOP linky pomoci v situáciách násilia – detská linka Unicef a linka pre obeť obchodovania s ľuďmi Dotyk. Keďže okrem toho na Slovensku veľmi absentujú tzv. linky dôvery, stáva sa, že k nám volajú ľudia aj s témami inými ako domáce násilie, týkajúcimi sa rôznych existenčných, rodinných problémov a medziľudských vzťahov ako takých. Takéto hovory sa snažíme delegovať do iných inštitúcií a do ich pracovného času.

Dlhodobu pribúda volaní ľudí, ktorí volajú v mene obeť – ľudia volali za kolegyne, známe, dokonca za úplne neznáme obeť, ktoré len náhodne stretli.

Odpovedáme aj na webovom chate AVONu na texty od žien zažívajúcich násilie. V našich odpovediach sa stále snažíme pripomínať aj číslo našej NON STOP krízovej linky.

Pomoc a poradenstvo poskytujeme aj priamo písomne ako e-mailovú odpoveď. Ak si problematika podľa nášho názoru alebo podľa požiadavky zo strany klienta alebo klientky vyžaduje osobný rozhovor, stretávame sa aj osobne – z dôvodov organizačných však túto formu pomoci obmedzujeme len na Bratislavský kraj.

Po nadviazaní spolupráce s kozmetickou firmou AVON na mediálnej kampani, na vzdelávaní na stredných školách a na vydaní knihy príbehov týraných žien počet našich klientiek stúpol. Kontaktujú sa s nami najmä prostredníctvom chatu firmy AVON alebo priamo na telefónnu linku. Kontaktov pribúda aj po každom našom mediálnom vystúpení.

Osobné stretnutia sa uskutočňujú vtedy, ak ich žiada volajúca alebo ak sami usúdime, že prípad je príliš komplikovaný na to, aby sme ho riešili len po telefóne a ak súčasťou poradenstva sú aj deti. Tak ako vždy, pri organizovaní stretnutí vychádzame absolútne flexibilne v ústrety možnostiam a potrebám volajúcich. Špecifická situácia ich totiž často núti stretnúť sa s nami tak, aby násilník, ktorý ich ohrozuje, nezistil, že vyhľadali pomoc. Často sa takto dostávame k atypickým časom (dni pracovného voľna, skoré rána, večery).

Spolupráca so zahraničnými partnermi

V tomto roku sme ako **riadna členská organizácia** (a súčasne aj focal point na Slovensku) medzinárodnej siete WAVE (Women Against Violence Europe), ktorá sídli vo Viedni a je lídrom v problematike násilia v rodinách, **pokračovali** v spoločnom dvojročnom medzinárodnom projekte **Protect II**, ktorý je financovaný Európskou komisiou v rámci programu DAPHNE III. Súčasťou projektu bolo vytvorenie vzdelávacieho materiálu, určeného na rozširovanie multi – inštitucionálnej spolupráce na ochranu a podporné služby poskytované ženám vystaveným hrozbe extrémneho násilia a ich deťom. Projektu sa zúčastnilo 15 krajín Európy. V roku 2012 sa vzdelávací materiál testoval na národných vzdelávacích seminároch, ktorých priebeh bol hodnotený podľa jednotných špecificky vytvorených kritérií a toto ohodnotenie bolo súčasťou záverečnej správy. Mgr. K. Farkašová sa projektu zúčastňovala ako členka hodnotiaceho tímu.

Spolupracovali sme aj na pravidelnej Správe o stave riešenia problematiky násilia na ženách a ich deťoch na Slovensku pre WAVE ako aj pre EIGE (European Institute for Gender Equality – Európsky inštitút rodovej rovnosti) | .

Vzdelávanie a prevencia

Aj v roku 2012 sme pokračovali vo vzdelávaní odborníčok a odborníkov pracujúcich s problematikou násilia na ženách na základe zmluvy s **Inštitútom rodovej rovnosti**, v Bratislavskom, Trnavskom a Trenčianskom VÚC.

Pokračovali sme aj v spolupráci s kozmetickou firmou AVON, ktorá začala na jar v roku 2008, kedy nás oslovili so žiadosťou o odbornú konzultáciu a spoluprácu pre medzinárodnú kampaň. Pozri www.avon.sk. Navyše sme pod záštitou AVONu mohli pokračovať aj v seminároch pre stredné školy, a to v Trnavskom kraji a ešte v niekoľkých zvyšných bratislavských školách, ktoré prejavili záujem.

Zúčastnili sme sa aj prípravy poviedkovej publikácie „*Skutočné príbehy ženskej sily – v dobrom aj v zlom a ešte horšom*“ a aktivít spojených s jej krstom.

Už desiaty krát, aj v školskom roku 2011/2012, sme viedli predmet **Klinika domáceho násilia na Fakulte práva Trnavskej univerzity**. Absolvujú ho študenti a študentky prvého magisterského ročníka. Tento rok ich bolo 19. Poslaním klinického vzdelávania v rámci vysokej školy je študentkám a študentom čím skôr sprostredkovať kontakt s praxou. Máme takto jedinečnú možnosť odovzdať budúcim právničkám a právnikom počas dvoch semestrov vedomosti a skúsenosti našej 17 ročnej práce a súčasne vychovať ďalšiu skupinu odborníkov a odborníčok, ktorí sa budú orientovať v problematike a budú nápomocní obetiam násilia z pozície ktorejkoľvek právnickej profesie. Každý rok niekoľkí ostávajú s nami v kontakte a pomáhajú nám poskytovať právne poradenstvo a pomoc pre klientky. Predmet končí zimným a letným zápočtom.

V zimnom semestri absolvovali teoretickú prípravu: úvod do problematiky, psychologické, sociálne, rodové pozadie násilia, MVO a ich úloha, medzinárodne dokumenty, prípadové štúdie a simulovaný súdny spor, v ktorom musia zahrať svoju pridelenú úlohu. Druhý - letný semester, je orientovaný najmä na praktickú stránku problematiky. Prednášky realizovali profesionáli a profsionálky z praxe, ako napr. exekútor, policajt, sudkyňa. Skupiny študentov študentiek sa zúčastnili sedenia s reálnymi klientkami (case studies) v prítomnosti pracovníkov a pracovníčok krízového centra. Okrem uvedeného prebiehali právne bloky: občianske právo, predbežné opatrenia, BSM, spoluvlastníctvo, družstevné byty a byty osobitného určenia, rodinné právo a jeho aplikácia, trestné právo a práca polície.

Klinika má presné a prísne pravidlá, aby sa zachovala dôveryhodnosť a kvalita práce našej organizácie. Pri stretávaní s klientkami sa vyžaduje ich súhlas. Všetky dokumenty, písomné záznamy ako aj prenos informácií týkajúcich sa prípadov prevzatých klinikou a všetky údaje získané od klientok a klientov sú dôverné v zmysle advokátskych predpisov. Študenti a študentky sú viazaní mlčanlivosťou.

Tento predmet je pre študentov a študentky povinne voliteľný, pracovníčky a pracovníci Aliancie žien pracujú dobrovoľnícky, jeho technické náklady sú financované z peňazí, ktoré sme získali ako 2% z daní.

Legislatívna činnosť

Vo februári 2012 Národná rada Slovenskej republiky prerokovala poslanecký návrh novely zákona o rodine, ktorým sa mali zaviesť úroky z omeškania výživného. Návrh aj na základe našich podnetov predložil poslanec Ondrej Dostál a na jeho vypracovaní sa podieľali Daša Malíková a náš advokát Matúš Kanis. Parlament návrh zákona neschválil.

V júli 2012 sme podporili hromadnú pripomienku verejnosti k návrhu novely zákona o rodine, ktorý do medzirezortného pripomienkového konania dalo ministerstvo spravodlivosti. Hromadná pripomienka navrhovala zaviesť platenie úrokov z omeškania výživného a medzi jej iniciátormi boli samozrejme aj naše pracovníčky Katarína Farkašová a Daša Malíková, pracovník Matúš Kanis a zástupkyňa občianskej iniciatívy za platenie úrokov z omeškania výživného Denisa Martincová a bývalý poslanec NR SR Ondrej Dostál. Hromadnú pripomienku podporilo viac ako 612 ľudí a ministerstvo spravodlivosti uskutočnilo so zástupcami hromadnej pripomienky rozporové konanie. Ministerstvo však nakoniec návrh novely zákona o rodine do vlády nepredložilo.

<http://w§ww.changenet.sk/?section=kampane&x=667785#ixzz22Z6QYR7J>

30.7.2012 - TV Markíza – náš spolupracujúci právnik Matúš Kanis sa vyjadril pre TV Noviny – príspevok o hromadnej pripomienke a problematike úrokov z dlžného výživného, redaktor Jaroslav Krafka.

Projekty

V roku 2012 sme spustili 2 projekty zamerané na pomoc obetiam násilia a zároveň projekty, ktorých aktivity tvoria spolu prvý významný impulz pre komplexný prístup k riešeniu problému domáceho násilia a pre spustenie reformy systému práce s páchatelmi

domáceho násilia a násilia na deťoch, ktorý by mal viesť k dosiahnutiu skutočnej a trvalej zmeny v systéme eliminácie a prevencie.

Od 1. marca 2012 sme vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia zahájili realizáciu projektu "**Sociálna inklúzia páchatel'ov domáceho násilia**". Významným prínosom jeho realizácie je vzdelávanie skupiny profesionálov a profesionálok pre systematickú prácu s páchatel'mi domáceho násilia v zmysle európskych štandardov v rámci bratislavského samosprávneho kraja, prenesenie skúseností a know-how zo zahraničia do návrhu opatrení a systému v Bratislavskom kraji a otvorenie odbornej a laickej diskusie k téme. Prvé kolo vzdelávania profesionálov a profesionálok (v počte 26) v sociálno-terapeutických programoch podľa modelu Duluth "DAIP" bolo v dňoch 30.11. - 2.12.2012, v roku 2013 sa uskutočnia ďalšie dve kolá. Vzdelávanie bude ukončené v júni 2013. Ide o skupinu profesionálov a profesionálok vyškolených na Slovensku pre túto prácu zahraničnými expertmi a expertkami s dlhoročnou praxou v tejto oblasti podľa viac ako 30 rokov osvedčeného Duluth modelu, ktorý je používaný na celom svete a je súčasťou európskych štandardov. Naša organizácia má z Duluth súhlas na spoluprácu.

Od októbra 2012 sme začali realizáciu projektu "**Inovatívne riešenie práce s páchatel'mi domáceho násilia s dôrazom na ochranu a bezpečie detských obetí násilia v blízkych vzťahoch**", s dôrazom na deti, ktoré sú svedkami a teda obeťami násilia. Gestorom projektu je Sekcia ľudských práv a rovnakého zaobchádzania Úrady vlády SR. Cieľom projektu je vzdelat' ďalšie odborníčky a odborníkov, ktorí budú pracovať v sociálno-terapeutických programoch s páchatel'mi domáceho násilia a násilia na ženách, ako aj vytvorenie funkčného systému a prepojenia týchto programov na oddelenia sociálno-právnej ochrany detí a mládeže. V rámci aktivít projektu boli vzdelané 2 skupiny odborníkov a odborníčiek (v počte 33 z mimo Bratislavského samosprávneho kraja) venujúcich sa problematike násilia na ženách podľa európskych štandardov a bola vytvorená štúdia venujúca sa potrebe riešenia problému domáceho násilia a násilia na deťoch prostredníctvom intervenčných programov pre páchatel'ov domáceho násilia.

Slovensko ako jedna z posledných krajín Európskej únie nemá zavedený systém práce s páchatel'mi domáceho násilia vo väzenskom prostredí a na slobode v rámci probácie. Slovenská republika potvrdila právny záväzok štátu voči medzinárodným dokumentom Rady Európy, EU a OSN a zaviazala sa, že vytvorí podmienky pre realizáciu programov pre

páchateľov násilia v blízkych vzťahoch. Realizovaný projekt *Inovatívne riešenie práce s páchatel'mi domáceho násilia s dôrazom na ochranu a bezpečie detských obetí násilia v blízkych vzťahoch* svojimi aktivitami aspoň čiastočne pripravil profesionálne zázemie pre realizáciu záväzkov Slovenskej republiky.

Podmienkou spustenia reálnej práce s páchatel'mi násilia je však dobre fungujúca sieť organizácií na podporu a pomoc obetiam násilia.

Pre následný začiatok realizácie programov, ktoré vytvárajú priestor na zmenu správania osôb používajúcich násilie v prostredí rodiny, bolo nevyhnutné vzdelat' prvú skupinu odborníkov a odborníčok venujúcich sa problematike násilia na ženách, rodinám v kríze, páchatel'om násilia alebo osobám s históriou násilia v blízkych vzťahoch podľa európskych štandardov a vytvorit' profesionálne zázemie a funkčnú sieť.

Pred samotným vzdelávaním profesionálov a profesionálok prebiehala práca na štúdiu „*Inovatívne riešenia práce s páchatel'mi domáceho násilia s dôrazom na ochranu a bezpečie detských obetí násilia v blízkych vzťahoch*“, ktorá analyzuje súčasný stav riešenia situácie na Slovensku. Tento odborný materiál sa zároveň venuje potrebe riešenia problému domáceho násilia a násilia na deťoch prostredníctvom intervenčných programov pre páchatel'ov domáceho násilia, konkrétne využitím inovatívnych rodičovských programov pre násilných otcov. Ide o prenos príkladov dobrej praxe zo zahraničia v oblasti intervencie u páchatel'ov násilia v blízkych vzťahoch, v oblasti sociálno-právnej ochrany detí a legislatívy, a zároveň obsahuje časti s odporúčajúcim charakterom za účelom udržateľnosti výsledkov projektu. Aktivity projektu tvoria spolu prvý významný impulz pre komplexný prístup k riešeniu problému domáceho násilia a pre spustenie reformy systému práce s páchatel'mi domáceho násilia a násilia na deťoch, ktorý by mal viesť k dosiahnutiu skutočnej a trvalej zmeny v systéme eliminácie a prevencie celospoločenského problému násilia v blízkych vzťahoch. Intervenčné programy zamerané na páchatel'ov domáceho násilia v rodinách tvoria reálnu alternatívu k súčasnému riešeniu problému, kedy je síce násilný človek izolovaný od rodiny, ale nepracuje sa na trvalej zmene jeho násilného a zneužívajúceho správania a prevzatí zodpovednosti za toto správanie.

Iné aktivity

Aj naďalej sme sa na pôde VUC a z iniciatívy sociálneho odboru stretávali na rokovaníach o napĺňaní Regionálneho akčného plánu na boj s násilím na ženách s ostatnými organizáciami a inštitúciami v BSK, ktoré sa touto problematikou akýmkoľvek spôsobom zaoberajú.

Opätovne sme sa zúčastňovali ako členky viacerých pracovných skupín aj na tvorbe Národného projektu pre problematiku násilie na ženách, ktorý prešiel mnohými úpravami a posudzovaním a napriek tomu práce zrejme budú pokračovať aj v roku 2012. Aktívne sme pracovali aj v pracovných skupinách Výboru pre rodovú rovnosť pri MPSVaR SR.

Katarína Farkašová preložila z angličtiny do slovenčiny materiál „Combating violence against women: minimum standards for support services“, ktorý Rada Európy vydala v roku 2008 a ktorý je kľúčovým materiálom pre prácu so ženami, ktoré zažívajú násilie.

Dňa 28.2. 2012 Katarína Farkašová prevzala vo Washingtone Global Believe Fund grant, ktorý Aliancii žien Slovenska udelili National Network to End Domestic Violence a AVON Foundation for Women.

V marci 2012 Katarína Farkašová a Daša Malíková ukončili nadstavbové akreditované vzdelanie Asociácie supervízorov a sociálnych poradcov „Supervízia v pomáhajúcich profesiách“.

Dňa 5.3.2012 sa Daša Malíková aktívne zúčastnila na konferencii na Trnavskej univerzite – „Okrúhly stôl: Rovnaká odmena za rovnakú prácu“.

V decembri 10. – 14. 2012 sa Jitka Dvořáková zúčastnila tréningu organizovaného WAVE Training Institute vo Viedni : „Skill building in Risk Assessment and Safety management – Strengthening capacities to protect women and their children in high risk situations“, ktorého súčasťou bola aj výmena skúseností (good practice) v oblasti vyhodnocovania rizika ohrozenia v prípadoch rodovo podmieneného násillia a riešení takýchto prípadov.

Mediálne aktivity

Vo februári 2012 sme v denníku Nový čas prezentovali nové informácie o problematike domáceho násillia resp. násillia na ženách, v súvislosti s prednáškami a seminármi pre stredné školy, ktoré sme uskutočnili v spolupráci s kozmetickou firmou AVON. Tieto semináre (workshopy) sme zatiaľ uskutočnili s veľkým úspechom na 35 školách v Bratislavskom kraji, ako pilotný projekt.

5.3.2012 odozva na aktivitu: Daša Malíková aktívne zúčastnila na konferencii na Trnavskej univerzite „Okrúhly stôl Rovnaká odmena za rovnakú prácu“:

<http://bratislava.adagio4.eu/view/sk/press-release/activity/activity-2012/activity-2012-March/activity-2012-March-01.html>

7.5.2012 Katarína Farkašová prispela k článku v časopise Madame

15.6. 2012 v časopise Novy čas pre ženy <http://lesk.cas.sk/clanok/98483/domaci-psychoteror-dusa-sa-hoji-tazsie-ako-telo.html>

14.7.2012 v časopise Život veľký dvojstranový článok o násillí na ženách, ktorý pripravila Katarína Farkašová

<http://zivot.azet.sk/clanok/11751/porodila-dceru-namiesto-syna-pockal-si-na-nu-v-obyvacke.html>

3.8.2012 v Sme bol uverejnený článok o sexuálnom zneužívaní a znásillnení, ktorý Nataša Holinová pripravila v spolupráci s Dašou Malíkovou:

<http://www.sme.sk/c/6482825/obete-znasillnenia-cakaju-na-spravodlivost-marne.html>

29.11.2012 bola Daša Malíková ako hosť v živom vysielaní Rádia Slovensko v relácii „K veci“ - téma: Domáce násillie.

7.11.2012 sa Katarína Farkašová zúčastnila na krste knihy „Skutočné príbehy ženskej sily – v dobrom aj v zlom ~~a ešte horšom~~“, ktorú v spolupráci pripravila kozmetická firma AVON (s modelkou Danielou Peštovou), ktorý sa stal dobrou príležitosťou na niekoľkohodinovú

diskusiu s verejnosťou. Akcia mala vďaka prítomnosti modelky a jej osobnej podpore témy násilia na ženách významné mediálne krytie:

<http://www.24hod.sk/topmodelka-pestova-pokrstila-skutocne-pribehy-tyranych-zien-cl211845.html>

<http://www.webnoviny.sk/kultura/topmodelka-pestova-pokrstila-skutocn/572583-clanok.html>

<http://tvnoviny.sk/sekcia/soubiz/prominenti/daniela-pestova-pokrstila-pribehy-zenskej-sily-proti-domacemu-nasiliu.html>

<http://aktualne.atlas.sk/pestova-bojuje-proti-domacemu-nasiliu-ponuka-novu-knihu/showbizz/domace/>

<http://www.hlavnespravy.sk/kniha-v-dobrom-aj-v-zlom-a-este-v-horsom-podpori-boj-proti-domacemu-nasiliu/45515/>

<http://spravy.pozri.sk/clanok/Topmodelka-Pestova-pokrstila-skutocne-pribehy-tyranych-zien/191604>

<http://tivi.azet.sk/video/1452580/modelka-daniela-pestova-bojuje-proti-domacemu-nasiliu.html>

<http://koktail.pravda.sk/hviezdne-kauzy/clanok/75674-macisticcka-kultura-je-na-ustupe-nasiliu-na-zenach-treba-povedat-nie/>

<http://www.zensky-magazin.sk/kulturny-elixir/avon-proti-domacemu-nasiliu>

<http://www.markiza.sk/clanok/aktualne/daniela-pestova-ostala-by-so-svojim-partnerom-v-dobrom-aj-v-zlom-a-este-v-horsom.html>

<http://www.lenprezeny.sk/clanok-1558.html>

<http://globusandfamily.com/kultura.htm>

<http://www.modernyvet.sk/2012/11/v-dobrom-aj-v-zlom-a-este-v-horsom-skutocne-pribehy-zien/>

<http://www.svkonline.sk/obrazom-krst-knihy-v-dobrom-aj-v-zlom-a-este-v-horsom/>

<http://www.lady.sk/index.php?kategoria=99&id=6927&PHPSESSID=85f5f6be51101ae8c234342ad31a88e5>

Mgr. Katarína Farkašová,

Riaditeľka

10.5.2013